

CANADIAN LIBRARY CH. III.

С. М. ДОРОЩУК

ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ

— Вірші —

— ЦІНА 40 ЦЕНТІВ —

В-ВО "ПРОМІНЬ"

579 SELKIRK AVE
WINNIPEG -- CANADA

ЧИМ БІЛЬШЕ ДРОВ ...

Чим більше дров будете давати до огню тим більший і сильнійший буде огонь. Чим більше книжок призначених для молодіжи будете давати своїм діттям, тим більшу дасьте їм змогу розвивати їхні умові сили, та виховатися на сильних і енергічно - умових людей.

Ваші діти повинні мати свій власний часопис. Вашим батьківським обовязком є подбати про своїх дітей і сейчас запреноумерувати для них одинокий ілюстрований журнал для укр. молодіжи в Канаді і Америці під назвою „ПРОМИНЬ“. Виходить місячно.

Річна передплата виносить \$ 1.50

Хто на просвіту жалує грошей,

Той дійсно не належить до людей.

Кріпіть умові сили своїх дітей. Присилайте передплату ще нині на адресу:

„ПРОМИН“

579 SELKIRK AVE, WINNIPEG, MAN.

КАНАДІЙСЬКА БІБЛІОТЕКА Ч. III.

ДЛЯ РІДНИХ ДІТЕЙ

— Вірші з ілюстраціями —
написав

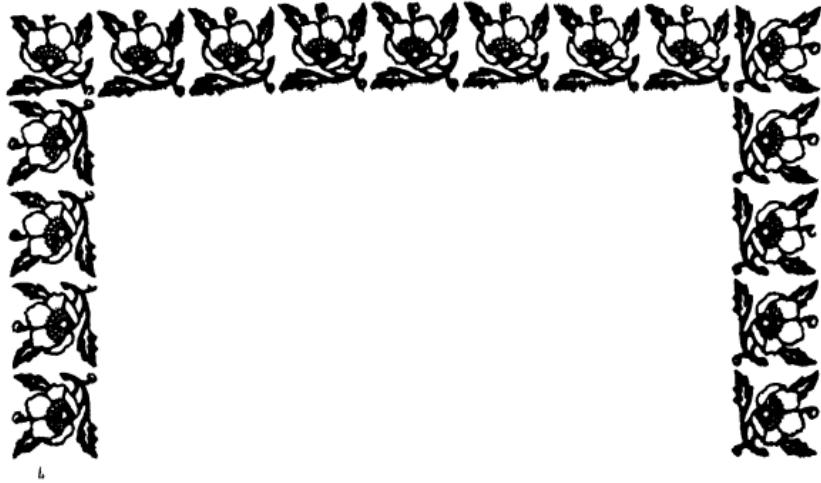
С. М. ДОРОЩУК

Накладом Автора.

З Друкарні В-ва ”
ВІННІПЕГ, МАН.

— 1925 —

Право передруків і перекладів
застерігає собі Автор.

1

1

2

3

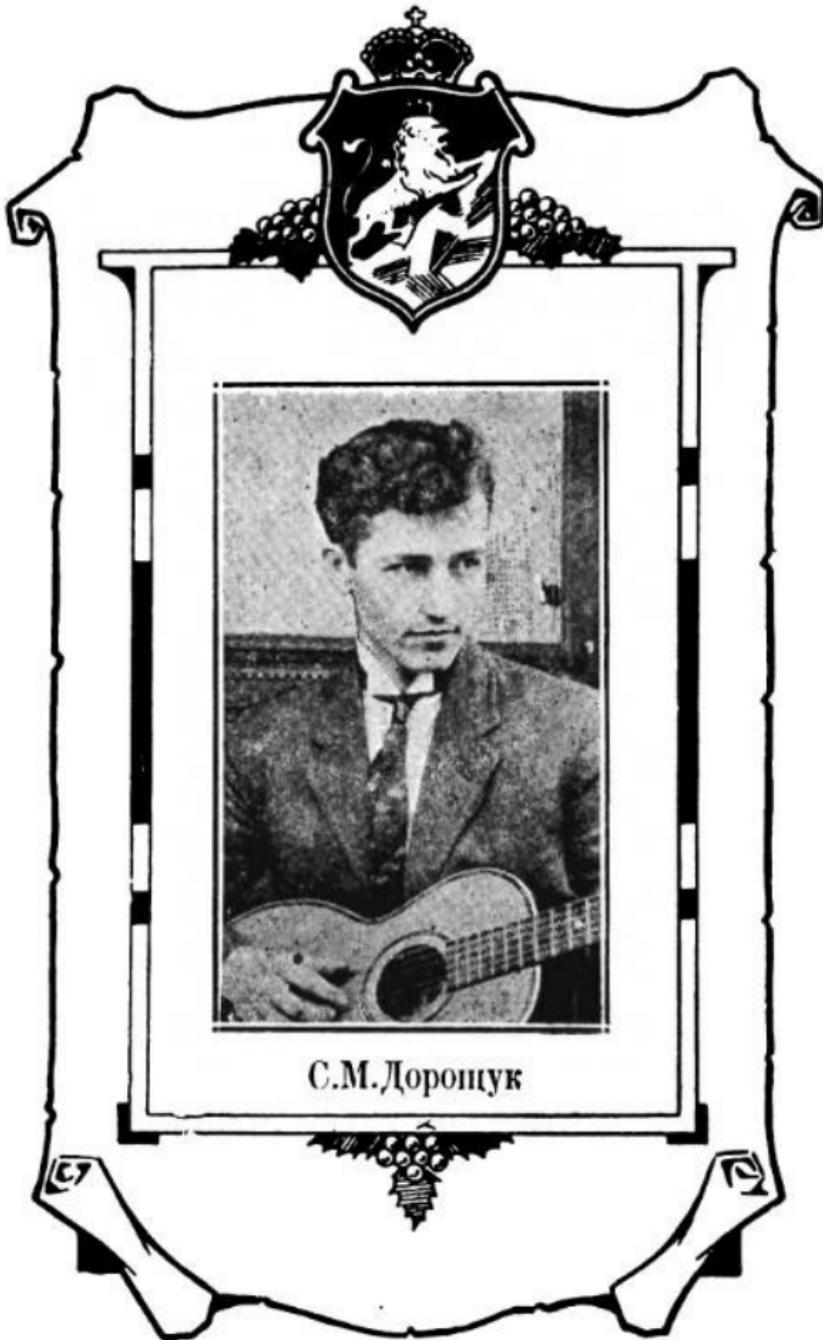
4

5

6

7

8

С.М. Доронук

Великі ростіть,
Щасливі будьте,
Себе не хваліть,
Других не гудьте.
(Народна приказка.)

ВСТУПНЕ СЛОВО

Дорогі Діточки:

Отсе, любенькі, для Вас мій перший маленький даруночок. Прийміть його радо.

В сій книжочці Ви знайдете багато такого, що Ви повинні знати, тому читайте все охотно. Читайте кождий стишок та читайте уважно по кілька разів. Роздумуйте над кождим словом, над кождим реченем, бо тоді більше зрозумієте та більше навчитеся.

Не читайте лиш самі, але також читайте сі стишки і другим дітям. Заохочуйте їх, щоб і вони таку книжочку роздобули. Коли же знайдуться такі діти, що ще не вміють по українськи читати, то навчіть їх. Вони Вам за се колись подякують, та згадуватимуть Вас добрим і щирим словом.

Просвічуйтесь самі, та вчіть других. Сповняйте свій обовязок супроти своїх близніх. В просвіті Ваша сила!.....

Коли будете чемними та радо сповняти мете все те, що тут сказано та що до Вас належить, то незадовго дочекаетесь ще більше подібних несподіванок. Лиш вчіться!.. Читайте самі, читайте і другим; учіться самі та підучуйте других! Се святе діло.

Старайтесь мати богато українських діточих книжок. Книжки, се найдорозший скарб, найбільші наші приятелі. Коли маєте який цент, то не тратьте його марне а складайте; а коли вже збереться купочка, тоді пішліть собі до Книгарні за книжочками. В кождій українській хаті діти повинні мати богато своїх діточих українських книжок.

Хто більше книжок читає,
В того й розум прибуває.

Старайтесь!

Іден, Ман. 1920.

”Хто лиш добре серце має,
Веяк до нього прибігає.”

Цъвітка.

(Заспів)

Посадив я цъвітку
В маю, на весні,
І тепер, у літку
Весело мені.

Бо цъвіточка моя
Розвилась у край—
Своєю красою
Нагадує май.

І спомин коханий
Про соняшні дні,
Про хвилі весняні
Приносить мені.

Приносить минуле
Цъвіточка одна;
Що і в мене була
Кохана весна....

Власні Сили

Гей, хто живе лиш у мріях,
Той не варта в світі жити—
Хто не хоче до надії
Рук і праці доложити...

Праця одна з наукою
Скріпить розум, власні сили;
Тож учіться, все працюйте,
А будете любі, милі

Учітися!

У чітися, діточки,
Учітися любенькі,
Учітися пильно в школі;
Навчітися рідного—
Щоб в світі біленькім
Вам жилося на волі.

Учитися треба,
Щоб мудрими стати,
Щоб серце й душу скріпити
Щоб силу і віру
У святій любові
Народу свому посвятити....

Діти

Маленькі ми ще діти,
Та ширі в нас чуття;
Ми все будем стреміти
До кращого життя.

Маленькі наші уми,
Та вчаться і ростуть —
Для добра, для народу
Весь свій труд віддадуть.

Маленькі наші очі,
Та бачать куди йти, —
Ми в праці все охочі,
Тож дійдем до мети...

—о—

Наука, праця й любов
Вирве нас із всіх оков.

Учімся!

До школи, до школи,
Гей рідні соколи,
Молодість не жде.—
Що тепер посіем,
В літах, як дозріем—
Збирати будем.

Бо праця єдина
Ніколи не згине,
Щастя принесе—
Засвітить нам сонце,
Ясно у віконце,
Лиш учімся все!..

Гей, вчімся любенькі,
Що дня все пильненько,
З нас люди будуть:—
До школи вчащаймо,
Знання здобуваймо,—
Хвилини-ж не ждуть!..

До школи, до школи,
Гей рідні соколи,
Молодість не жде.—
Що тепер посіем,
В літах, як дозрієм—
Збирати будем.....

Гей Хлопці

Гей хлопці, молодці,
Книжочки беріть!
Скоренько, жвавенько
До школи ідіть!

Година, хвилина
Хай марне не йде—
Спішіться, учіться.
Гаразд вам буде!...

До Школи

До школи дітоньки,
До школи ходіть,
Не тратьте весноньки,
Молодечих літ.

Не тратьте весноньки
Своего життя,
Загляньте в листочки
До книги життя.

Загляньте в листочки,
Та мудрість знайдіть,—
Щоб з вами любенькі,
Числився весь світ

Щастя

Любі діти,—

Щастя в світі

Лиш до тих прийде,

Хто пильненко

Та чемненько

Вчитися буде...

Гей, учіться,

Та любіться,

Щоби щастя мати —

Щоб у згоді

Між народом

Сонцем засіяти....

Всі до школи.

Гей ви хлопці, всі до школи,
Не ліниво, не поволи.

Тай дівчата, ходіть з нами,
З олівцями, з книжочками.

Не два рази се казати,
Біжать діти з кождой хати.

Біжать хлопці стежечками,
І дівчата, всі рядами.

Прийшли в школу, посидали,
До науки пильно взялись.

А у школі не дармували,
Знання много набирали....

В чім Щастя.

Гроший я не хочу,
Ані пишних шатів,
Лише книжок хочу,
Щоб науку знати.

В книжках мое щастя,
В книжках моя доля —
В книжках моя втіха,
Багата стодола.

У них я навчуся
Як у світі жити,
Край свій шанувати,
Свій нарід любити....

В книжках мое щастя,
Книжок мені дайте,—
Розумну людину
І бідну витайте....

Не Одно

Учися,
Спішися,
Не дармуй;

Все читай,
Не мирай,
Все пильнуй.

А знайдеш,
Як підеш
В глибину —
Перлину,
Прекрасну
Не одну

Працюймо!

Працюймо, не спім,
Щасливі будем,—
До школи спішім,
Там долю знайдем.

Щастя в науці,
Життя в освіті —
Спішім до школи,
Працюймо, діти!

Спішім до школи
Знання дістати,
Щоб ще й до сили —
Свій розум мати.

Присяга

Присягаю, що від нині
Я ледачим вже не буду;
Не змарную 'ні хвилини
Без праці і труду.

Бо сміються з мене люди,
І нагану всюди маю —
Але сего більш не буде,
Бо я присягаю:

Присягаю, що від нині
Буду пильно про все дбати,
І робити, що лиш гідне,
Щоб пошану мати.

Нащо мені,—щоб казали:
"От,—ледача, ала дитина!"
Коли певно можу бути
Примірний хлопчина...

Ой, хто робить добро всюди
Взносить себе на дусі;
Хто ж байдужний до усього,
Караєсь по заслузі...

УКРАЇНЕЦЬ

УКРАЇНЕЦЬ я маленький
Обовязки свої знаю—
Свому краю, народови
Чим лиш можу, помагаю
Не цураюсь свого слова,
Ним говорю я усюди;
Люблю пісні, всі звичаї
Щирим серцем, без облуди

Не лиш словом, а ділами
Помагайте, хто чим може
А зрадіє наша Ненька,
Мов на яснім сонці рожа

До Рідної Пісні.

Ой одна ти, мило-звукна
Мене потішаеш,—
І за мною, пісне рідна
Як птичка літаеш.

Літай же, моя голубко,
Співай в вольній груди;
До сонця лини, високо,
Щоб почули люди:

Твої звуки, твою силу
І духом кріпшли,
Щоб тя вірно полюбили,
І більше співали....

Заспівай Мені Пісню

Заспівай мені пісню

Звінку, голосну,
Щоб рівнялась та пісня
Чарівному сну.

Щоби чути в ній було
Про рідненький край,
Щоб звуком вона вела.
У небесний рай.

Щоб піднесла духа всім
У нове життя,—
Такої співай пісні
Кохане дитя....

Рідна Пісня.

Наймилійша для нас в світі - -
Се пісня пісня рідненька,
Вона будить любов, діти,
Чарує серденька.

І розважить, приголубить
І правду розкаже,
Душу хору, серце збудить,
Ясний шлях покаже.

Пісня рідна й слово рідне —
Се батько і ненъка,
Хто не любить її щиро,
Тому жить гіренько.

Пісня — сила, сонце ясне,
Наука, просвіта — —
Тож любіть ви рідну пісню,
Українські діти!

Не цурайтесь свого слова,
Співайте усюди,
То нас чужі пошанують,
Скажуть, що ми люди....

Гетьман Богдан Хмельницький
з славним військом Запорожським...

Пісня Дзвонів.

Дзвоняте дзвони, а їх тони
Летять в звуках в небосклони,—
Гень - гень, гень - гень!

Дзінь-дзень, дзінь-дзень,
Дзінь-дзень, дзінь-дзень,
Дзінь-дзень,
Дзінь.—

Дзінь-дзень, дзінь-дзень,
Дзінь-дзень, дзінь-дзень,
Дзінь-дзень,
Дзінь.—

Далі гомін іх стихає,
Голос пісні завмирає,—
Гень-гень, гень-гень:—

Дзінь-дзень, дзінь-дзень,
Дзінь-дзень, дзінь-дзень,
Дзінь-дзень,
Дзінь.—

Дзінь-дзень, дзінь-дзень,

Дзінь-дзень, дзінь-дзень,

Дзінь-дзень,—

Дз - і - нь

1919.

Пісня Доброго Школяра.

Скоком, бігом спішу в школу,
Не змарную дня ніколи.

Гей-гей, гей-гей!

Не змарную дня ніколи.

Що день божий, я у школі,
Бо книжочку з'їли б молі.

Гей-гей, гей-гей!

Бо книжочку з'їли б молі.

Я не люблю дармувати;

В мене радість—працювати,

Гей-гей, гей-гей!

В мене радість—працювати.

Що учитель викладає,
Я навчуся, памятаю.

Гей-гей, гей-гей!
Я навчуся, памятаю,

Кожде слово памятаю,
Бо головку добру маю.

Гей-гей, гей-гей!
Бо головку добру маю.

В мене все досить охоти!
До науки, до роботи.

Гей-гей, гей-гей!
До науки, до роботи.

Книжки ріжні я читаю,
Самі перла вибираю.

Гей-гей, гей-гей!
Самі перла вибираю.

За те люблять мене люде,
І весело, добре всюди...

Гей-гей, гей-гей—
Кажуть, що з мене щось буде....

Пісня Годинника.

Тик - так, тик - так
Нудно, от так —
В покою стояти,
Хвостиком махати...
Тик - так, тик - так,—
Хвостиком махати...

Колиб не хвіст,
То я б на злість
Нічого не робив,
І хвилі не числив...
Тик - так, тик - так,—

І хвилі не числив.

Та час летить,—

Треба робить;
Хвостиком махати,
Хвилини счисляти,

Тик - так, тик - так,—
Треба працювати.....

Одна Ти Пісне...

О пісне рідна, лиши мені,
Прогониш смуток у сірі дні...
Я з тобою, мов пташка в літі —
Літаю весело по світі.

Бо даєш ты мені духа й сили...
О, пісне рідна, пісне мила!

З тобою журба забувається,—
З тобою все горе минаєсь...]

Я маю свій край...

Я маю свій край ..
Рідний край коханий,
Хто скаже що ні—
Той зрадник поганий!

Я маю свій край...
Прапор його має—
Синьо-жовтим блеском
До сонця сіяє.

Я маю свій край...
Любий край родинний,
Просторий, розлогий—
Се край України.

Там степи широкі
І родючі ниви,
Там Дніпро ревучий,
Батько задумчивий.

Там гори високі

У небо ся пнуть,
Там села садками
На весні цвітуть.

Я маю свій край...
Рідний край коханий,
Його не здолає
Ворог препоганий.

Для Неньки.

Для Неньки, діти,
Для Неньки живіть,
В чужії руки
Ніколи не йдіть!

Бо лише Ненька
Любити буде
Щиро пригорне
На свої груди...

Для Неньки діти,
Для Неньки служіть—
Рідну Україну
До смерти любіть!..

1917

Гідні Діти.

Гідні діти служать краю,
Як і добрі люди,—
І любов у серцю мають
Для рідного всюди.

Вони люблять мову рідну,
Люблять народ рідний
Люблять серцем рідну пісню,
І свій край свободний...

Свое Рідне.

Любо, мило, в рідній хаті
З ріднею прожити—
Рідним словом, любі діти,
Господа хвалити.

Рідним словом в рідній пісни
Чувства уповати—
І в любові край свій рідний
До смерти кохати...

Хто не любить свое рідне,
Щиро не кохає,
Той на світі дуже бідний,
Того й Бог карає...

Тож пізнайте і навчіться
Як діти свободні—
Свое рідне,—найсвятійше,
Й не будьте бідні

Пам'ятаю як дитиною

Пам'ятаю як дитиною
Було весело жити мені—
Як хвилинка за хвилинкою
Проминали любії дні.

Тепер і не присняться вони,
Мої давній хвилини,—
І вже ніколи не бігать мені
Стежками рідної країни.

Я в чужім, не своїм тепер краю,
Далеко за синім морем—
Одною втішаюсь журбою,
І одним все лютим горем....

Не Забуду.

Не забуду я ніколи,
До смерти не забуду—
Милі дні, які минулись,
Хоч і в чужині буду..

Ніколи не забуду я
Села і рідні струї—
Україну, мій рідний край,
І пісні соловеїв.

Хатчину стару, похилу
Де колись я родився,
Карпати сині, де мило
Я жив і не нажився...

Краю рідний, Україно—
Тебе я не забуду...
До тебе серцем все лину
Хоч і в чужині буду....

Родимі місця, дорогі.

Бачу її — стару, похилу
Мою рідну хатину,
Де малим провів одну милу
Молодості хвилину.

Бачу і сади запашнії
Де маленьким я грався,
Луги й поля широкії
Де днями я тинявся.

Я бачу їх; — і чую співи
Соловейка у ночі —
І Дністер що там шумно пливє,
Й з берегами шепоче

О місця родимі, дорогі,
Вас серцем я витаю, —
І поглянути на вас рідні
Ще раз в життю бажаю...

Згода і єдність.

Весела та хата
Де згода в ній є,
Щасливу заплату
Їм Бог оддає.

Щасливі там люди,
Щасливий там край;
Там добро усюди,
У добрі весь край.

Таких лютаголя
Ніколи не гне,
Таких все на волі
Щастя помяне.

Де згідлива хата
І любов в ній є,
Де правда святая
Все з ними живе.

Там науку знають,

А наука рай—
Такі не вмерають,
Не конає край.

Таких ворог лютий
Далеко мина',
Де в єдності люди—
Країна вільна....

На Вас, діти.

На вас мої діти,
На вас любі цвіти,
Діточки едині,—
Лежить щастя, доля,
Лежить сила й воля
Неньки України.

Тож дбайте про неї,
Боріться за неї
Як сміливі борці.—
Щоб Ненька кохана,
Рідненька Вкраїна
Все цвила на сонці..

З відродженням України.

Ти встала, встала кохана,
Мов ясне сонічко рано,
Вийшла з за хмар на світ,—
Зломила тюрму неволі,
І пишаєшся на волі,
І дивуеш весь світ..

Витай нам свободна,

Україно рідна,
На волі нас всіх,—
До сонця все гляди,
І до життя веди
Діточок своїх.....

Добрі і злі...

Блаженні е ті,
Що згоду сіють,
Такі на світі
Жити уміють.

Прокляті е ті,
Що сварку чинять,—
Негідні, пусті
Всюди киринятъ

До праці..

До праці, до діла, мої брати,
 \ До праці берімся;
Хай не сміються з нас կати,
 В покорі не гнімся!

Доволі ми спали, досить
 Гнуть спину і чоло—
Охота хай діло взносить,
 Щоб краще нам було!

Досить неволі й зневіри,
 У нас воля ще є—
Лише кращої сили й віри,
 А доля засяє

Пізнаймо себе..

До праці діти берімся,
Та свого пильно учімся.

Пізнаймо себе, хто ми.—
Пізнаймо тії могили,
Що край наш рідний встелили,
Та чіеми ми дітьми.

”Яких батьків,” чиї діти,
Й що прийдеться робить в світі,
В дозрілих літах колись;—
Пізнаваймо ж себе широко,
Кріпім сили, розум, віру,
Щоб людьми, людьми звались.

Хто час користає.

Не в тих сила, що кричать,
Гризуться, пустують,—
А в тих сила, що мовчать,
І тихо працюють.

Бо лиш з праці користь е,
І хісна багато,
Шануйте ж життя своє,
Й працюйте завзято.

Не тратьте дармо час й сили,
То і розум буде——
По праці й спочинок мицій,
З праці жиуть люди...

І час віку молодого
В життю не вертає—
Люди будуть лише з того,
Хто час користає....

Праця і пильність.

За працю й посвяту,
За пильність і труди,—
За щирість,—охоту
Похваляють люди.

З розумної праці
Користи багато,—
Для брата, сестриці,
Для мами і тата

За сили, здобутки
Господа хвалити;
Без горя і смутку
Милійше прожити...

Тож працюйте пильно
Щоб долі надбати,
Щоб в лиху годину
Горя не зазнати....

Хто більше.

Хто більше працює,
Той більше придає;
Хто більше учиться,
Той і більше знає.

Хто часу не тратить,
Працює усюди,—
Такого шанують,
Поважають люди.

Темного не люблять,
Темним зле на світі,—
Тож учиться пильно,
Вчиться, любі діти.

Та найбільш усого
Рідного учиться,
Щоб пізнали хто ви,
До книжки беріться...

Бо лише у знаню
Примірне життя є,
Бо лише в просвіті
Народ силу має.

Тож учіться пильно,
Вчіться, любі діти — —
Щоб вам було добре
Прожити на світі...

Не впадай в зневірі.

 Не впадай в зневірі,
Не зважай на глум — —
Кріпися у вірі,
А щезне весь сум.

Борися завзято,
Побориш лиxo;
Лиш не сиди в хаті
Понуро й тихо.

Злітай у надіях,
Високо у даль——
Скорбні покинь мрії,
Й серця печаль.

Сонце у блакиті
Осяє тебе——
І ти в висшім леті
Пізнаєш себе.

Не впадай в зневірі,
Не печали дум——
Кріпися у вірі,
А щесне весь сум

Співай дитино...

Співай дитино
В кождую днину,
І веселою будь—
Хай все радіє,
І веселіє,
Та оживляє грудь.

На те пора й час,
Щоб кожде із вас
Несло радість, втіху;
І добро усім,
І любов при тім,
А не сум і лихо...

Не дармуйте

Не дармуйте, все працюйте
Хлопці і дівчата,
А за працю щиру, пильну
Буде вам заплата.

Бо хто сміло все у школі
За книжку хапає,—
Тому щастя, тому долю
Господь посилає.

Тож учіться, не дармуйте,
А гаразд вам буде—
Вас полюблять всі на світі,
І вам слава буде

Слава тим дітям.

Слава тим дітям,
Що все працюють,
Таких на світі
Люди шанують

Такі зазнають
Добра і долі
І жити будуть
В щастю на волі.

Їх край полюбити,
Полюблять люди—
Їх діла добрі
Він не забуде..

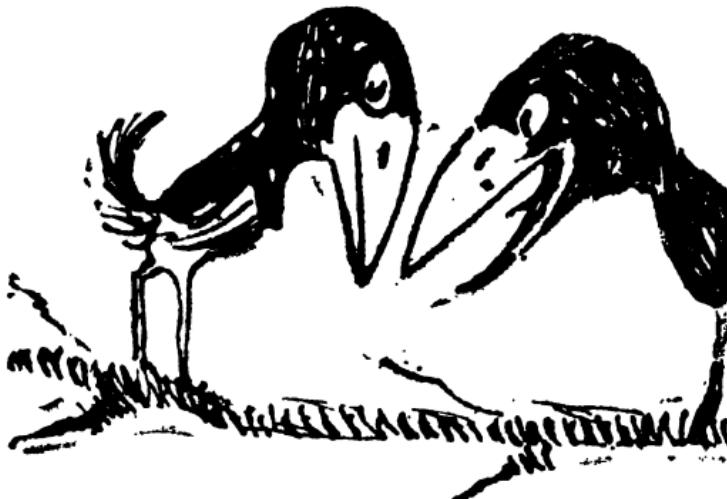
Слава тим дітям
Що все працюють,
Що пильно вчаться
І не дармують....

Терпеливість (З англійського)

Коли нитка в гудз замотаєш,
Терпеливість її розвяже;
Блажен, хто нею користаєш
Вона в ділах чудес докаже.

Колиб на ярмарку де була,
То я б любив її дістати;
Але ти і я, як і всі ми,
Свою власну мусимо мати....

Не квапся...

Не квапся дуже, не спішишь,
Щобись не був облудний.—
Вперед подумай, роздивись,—
Та будь на все розсудний.

Нехай нахил злой думки
Не вбиває духа сил,
Нехай воля, розум, руки
Зроблять діло, а не пил.

Бо байдужність, се облуда,
А сваволя—марнота;
Праця гідна тоді буде
Як вся мисль у ній свята...

Не квапся дуже, не спішишь,
Терпець в життю завше май;
Вперед подумай, роздивись,
Відтак з ділом поступай. ..

Думай...

Коли хочеш мудрим бути,
І у світі гарно жити,
То знай, що маєш робити.

В світі гарно проживають,
В людий честь, повагу мають,
Лише ті, що все думають.

Хто не думає ніколи,
Розважно, добре, поволи,
Мудрим не буде ніколи...

Тай думання не годиться,
Щоб добрим буть, знадобиться,
Треба вічно ще і вчиться....

Кріпись...

На кожду долину
Бистро гляди——
І вперед без впину
Сміло іди.

Не бійся нічого,
Відважним будь,
Проти лиха злого
Стали свою грудь.

Не пади в зневірі,
З смутком на бік,
Не зважай на труди,
Будь чоловік!

Бо життя не Мати,
Світ батько твій!
У борбі завзятій,
Кріпись! не стій!....

Хлопчик.

До пізна спав хлопчик,
Хропів до біди.—
Почув се воробчик,
Тай каже,—”ходи!

Вставай, хлопче, ходи!—
Годі ранком спати;
Вже працюють люди,
Час і тобі встати!”....

Завстидався хлопчик,
Гарненько убрався,
І чим скорше бігом
До школи подався.

Там він вчився пильно,
Похвалу дістав,—
І веселий з школи
До дому вертав..... 1919

Моя вдача.

Моя вдача все весела,
В тугу не вдаюся,—
Коли сумно, заспіваю,
Тай розвеселюся.

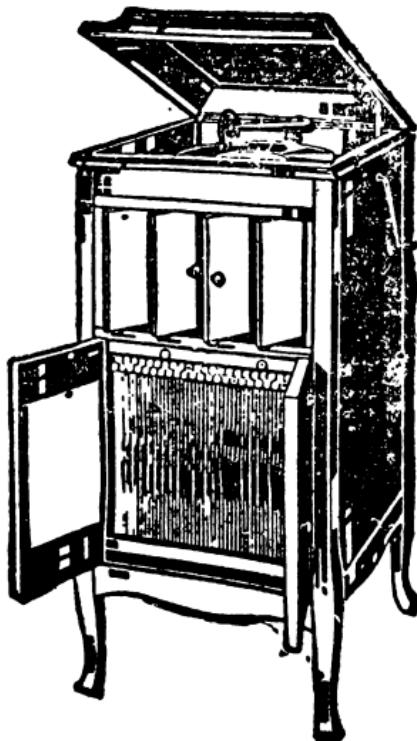
Коли нудно часом стане,
Я книжки читаю,—
І так що день - то сим, то тим
Себе потішаю.

Бо веселий я удався,
Нічим не журюся——
Із усого що не гоже,
Я лише сміюся...

Тому мене усі люблять
'З за моєї вдачі,
Що я хлопець всюди ченний
Хлопець не ледачий...

Тож і я вам раджу, діти,
Те саме робити,
То вас будуть добрі люди
Усюди любити...

1919

Привітай диття,
Дай 'му волі,
Віри, сили,—
Щастя для життя..
Спи дитино....

Нема в світі цвіту цвітішого
над маківочки;
Нема і роду ріднішого
над матіночки.

Народна приказка.

Добра мати.

Любовію, наче сонцем,
Дітокogrиває,—
Приголубить малесеньких,
Їх добра навчає.

В неї мова все ласкава,
В неї слово миле,
Вона сонцем у любові
Кріпити в дітий сили...

Часом казку любу скаже,
Часом заспіває;
Вона про все їм розкаже,
Як сердечна знає

За те її діти люблять,
Слухають, працюють —
І ніколи час не тратять,
Вони не дармують....

Мати і...

 матуся рідненька
На руках носила —
До грудей любенько,
Сердешна тулила.

І пісні миленькі
Ріднії співала,
Піснями маленьку
До сну колисала:

Спи, ти моя леле,
Ягідко кохана,
Та набирай сили
На завтрішне рано.
Щоб гожою росла
На втіху матусі,—
Ой спи, моя леле,
Маленька КАТРУСЮ.

Катруся

Катруся маленька
Лялечку любила,
Лялечку маленьку
На руках носила.

 На руках носила
Любенько пестила,
"Олюню маленька,"
Вона говорила.

Підемо в садочок,
Підемо обое,
Нарвемо цвіточок
Для матусі свої...

II

Катруся маленька
В садочку бігала,
І цвітки дрібненькі
Весело зривала.....

Весело зривала
Синенькі, жовтенькі,—
І ляльці співала
Пісеньки любенькі...

III

Зявився метелик,
Про цвітки забула,
Олюню маленьку
Десь в саді згубила.

 "Метелик, метелик!"
Хотіла злапати —
Біленський метелик
Полетів крилатий..

IV

Метелика того

Вона не злапала;
І цвіточок много
Десь порскидала.....

 "Олюню любенька
Плаче і голосить;
Де ти, малесенька?
До себе їй просить.

▼

Та лялька не прийшла,
Бо лялька не чує,
Аж мати їх знайшла
В садочку обоїх

Про мишку.

Казала раз мати
Не йди мое диття,—
Там кітка лабата,
Збавить тобі життя.

Бо коти вороги
Мишачого роду;
Не бігай на вмання,
Як не знаєш броду.

Тай в комору не йди,
Де е сир смачненький,
Бо треба знатъ, коли,
Тай не так частенько ,

Не слухала мишка,
І викралась з діри,
Любо нагулятись
По широкім дворі.

А далі в комору,
Щоб сира дістати...
Аж тут, гульк з надвору
Та кітка лабата.

Цап мишку за хвостик,
Тай з'їла і смачно.
Тепер не бігає,
Мишка необачна...

 От таке то діти
На світі буває,—
Де в дома непослух,
Тих і БОГ карає

Тра було вважати...

Пішов Юрцьо за водою,
Пішов не вертаєсь,—
Упав Юрцьо з коновкою
Тай тепер качаєсь.

Качаєся малий Юрцьо
З гори на долину,
Тай побився бідний Юрцьо,
Розбив коновчину,
"От і лихо," каже Юрко,
Тра було ввазати,
Та і з гори, з коновкою
Помало злізати.· · · · ·

Ось чому...

Раз дівчатка зібралися,
В теплу зимі днину—
Саночками спускалися
З гори на долину.

Та найменшу з всіх, спіткала
Якась лиха доля—
Посовгнулась і упала.
—Каже, мамі, Оля.

Вона впала, схитнулася.
На діл покацалась.—
Всі дівцата сміялися,
Лиш я не сміялась...

Мати рада, що маленька
Оля так зробила,
Що з пригоди дівчатоньки
Собі не закпила.

І, чому ж ти, не сміллась?..

— Їй мати спитала. —

А, тому то, — каже, Оля,

Сцо я сама впала.....

Жили-были птахи на землі, і птахів багато було.

Думка ледачої дівчинки.

О, я люблю
До школи ходити.
Лише коби
Нічого не робити,
Тільки граться,
Пошептати,
Подрочиться,
Посміятись.

А по школі,
По забаві'
В дома їсти
Смачні страви

Думка Хлопчика

Най дівчата ляльки бавлять,
Мені кливця дайте --
І в кишені повно цвяшків
В кожду напихайте.

А я щось збудую,
І весь світ здивую....

Хто не віриє в свої сили,
Сила не має до нічого,—
Хто ж у свої вірить сили,
Той здобуде много, много..

Сам нагоду виробляй,
І до щастя поступай!

Коли щось хочеш доконати,
То мусиш припильнувати...

Для Успіху.

У бадьорім будь настрою
Всюди, де лише підеш—
Раднійше тебе привитають,
Більше успіху знайдеш.

І життя твоє зміниться,
Поверне на ліпшу путь—
Розум і віра скріпиться,
Щастя і без сліз знайдуть..

Веселий будь, вперед гляди!
Знай час свій дорожити —
Завзятий будь,— до ціли йди,
А будеш в світі жити

В життю час богато значить,
Хто знає як ним дорожить.....

-Ч-А-С-

Час — то сила,
Користайте —
Час — се успіх,
Памятайте.

Хто час губить,
Нич не має,
Марне в світі
Пропадає.....

Діти, любі,
Придивіться —
Беріть книжки
І учіться.

Час не тратьте,
Розум, сили —
Користайте
З кождой хвилі

Терпець в життю завше май,
З ділом вперед поступай,
А дійдеш до мети.

Хто час не вміє дорожити,
Той на світі не вміє жити.

Хто не ризикує,
Той не зискує.....

Хто з розумом працює,
Ніколи не бідує.....

Коли добрі думки ти роїш,
То на ґрунті твердім ти стоїш.
Коли ж впоїш у себе злих дум,—
Над тобою потала, сміх й глум.

Не галасуй, не приказуй,
З себе дурня не показуй;
Коли хочеш щось сказати,
Мусиш вперед подумати.

Хто на просвіту жалує грошей,
Той дійсно не належить до людей

Найбільшу роботу ті сповняють,
Котрі других добром наділяють.

Мама..

Для своєї мама
Я усе зроблю,
Бо ріднуу маму
Я дуже люблю.

У світі крашої
Матусі нема,
Як моя рідная
Матуся сама.....

Дівчатко...

Я знаю дівчатко
Прекрасне, ласкаве,—
Веселе, любеньке,
Біленьке, русяве.

В ней очка синяви,
В ней личка—мов рожі,
В ней усміх ласкавий
І серце все гоже.

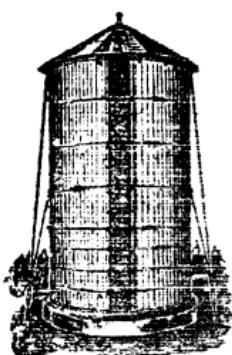
Мов пташка чарівно,
Весело співає —
І людям до життя
Надії вливає....

У ДВОХ...

”Ходи!...”
Куди?
”Не питай!
Підем,
Знайдем!.....
Поспішай!”.....

Пішли
Найшли
В лісочку:
Оріхи,—
Для втіхи
Діточкам....

Павук...

Павук в лісочку
Засів в куточку,
Мов дрімає, спить —
В густій тканині,
На срібнім троні,
І пильно глядить. —

Надлетить мушка,
То скрутить вушка,
Ноги й дужий стан --
Бо над мушками,
І комашками
Павук цілий пан

Час вставати...

Цір, цір в віконце
Кричить воробчик;
На постелі спить
Ледачий хлопчик.

”Цір, цір, — гей хлопче,
Вже сонце видно —
Чи спать так довго
Тобі не встидно?

Почув се хлопчик,
”Ой час вставати —
Батькови, Ненці;
Тра помагати · · · · ·

Настуня...

Настуня маленька,
Дівчина чемненька.

Добре серце має,
Мамі помагає.

Всьо зробить скоренько,
Попряче гарненько —

Що мама ї скаже,
Нуся не відкаже...

А по всій роботі,
Ще має охоту —

Книжочки читає,
Знання здобуває...,

В корчику...

В корчику густенькім,
Гніздочко маленьке

На гильці сторчить.—

Там птичка маленька,
Канарка жовтенька

В гніздочку сидить.

Діточок пильнує,
Їх гріє, годує,
Щоб дужі росли,—

Діточки маленькі,
Канарки жовтенькі,

Та гожі були....

Як без сонця, води цвітка вяне,
Вяне й всихає,
Так без науки й знання людина
Життя не має..

Цвітка, Сонце, Вітер...

Цвітка гожа, мила,
Сонічка просила,
Любенько благала,—
І вітру шептала:

Вволіть мені волю,
На сім сухім полю;
Жажду мою вгасіть,
Дощиком покропіть...

Сонічко всміхалось,
За хмарки ховалось,—
Дощу цвітці дало...

Потім знов засяло,
І сяйвом пестило
Ту цвіточку милу..

Мила подруга...

Мов та весна
Гожа вона,
Та любенька,—
Мила така
Товаришка
Малесенька.

Найлюбійша,
Наймилійша
З подруг, діти,
Її знають,
І кохають
Всі на світі.....

Хоч не видна,
Та хто до дна
В ній впірнає,
Той дивній
Скарби з неї
Витягає.....

Скарби тїї
Дорогії
Люблять діти;
Й добрі люди
Люблять всюди
Їх на світі.

— | | —

Вони радість
І веселість,
Потіха й сміх,—

Тай розрада,
І порада
Для всіх, для всіх...

Хоч не видна,
Та хтож вона,
Хто з вас знає?.....

Вона мовчить,—
Та всіх навчить

Ну...хто вгадає?...
(Кінжера)

Хто правду сіє...

Хто на полю життя
Зерно правди сіє,
Робить діло святе,
Бо зерно доспіє—

Виросте і вродить
Всім овоч золотий—
Користати будуть
Видющий і сліпий.

Бо правда з любов'ю
Загину не має;
Вона рве окови
І зло ломає.

А прийде час, правда
Сяйвом сонця злине—
І сівачів добрих
Люд в славі помяне....

У нас в хаті...

У нас в хаті,
Мов в палаті,
Приємно сидіти;
В ній все гарно,
Господарно,
Бо ми чені діти.

В ній все чисто,
Урочисто,
В буддень так і свято;
Тому гарна,
Господарна,
У нас рідна хата.

В ній, де глянеш,
Всьо застанеш
В найліпшім порядку;
Бо ми любим,
І шануем
Свою рідну хатку

Діточкам...

Ой ви діточки недбалі,
Ви б ся вічно лише грали.

До науки ви беріться,
Та пустими не зовіться.

Час дорогий, щоб губити,
Треба в світі якось жити.

А ті в щастю проживають,
Що науку все кохають.

Будьте чесні, не ліниві,
А будете всі щасливі.

Не жалуйте трохи труду,
А будуть з вас добрі люди.

Будьмо добрими.

Будьмо добрими дітьми,
Усе радо робім,—
Честь кожому віддаймо,
І всіх широко любім

Шануймо учителя,
Як матір едину,
Батька покровителя—
І рідну країну

Від злого утікаймо,
Щоб злими не stati.—
Учімся, працюймо,
Щоб добро пізнати

Сяй сонечко...

Сяй сонечко,
В віконечка
Маленьких хаток;

З рана веснов,
І знов, і знов,
Для малих діток.

До їх життя,
Вливай чуття,
Любови груди;

Щоби росли,
Щоб з них були
Найкращі люди.....

Ніч...

Нічка тиха... Зорі сяють,
Місяць мчить гень в небесах—
Потомлеї спочивають
Люди й діти в тихих снах.....

Спочивайте здоровенькі,
Сили набираїте—
І день новий, день біленський
В праці зустрічайте

День...

День тепленський. Сонце світить,
Вітер шепче листками,—
В школі пильненько всі діти
Працюють над книжками.....

Тож працюйте, діти, вчіться,
Розуму набираїте,—
А як наука скінчиться,
Йдіть у поле, гуляйте

Дід і Баба

Сидів сивий дід з бабою.
Під черешнею старою,
Бородою потрясав,
І до баби промовляв:

—Ой бабусю, бабусенько,
Встанем завтра ранесенько, —
Бо черешні вже червоні,
Час їх рвати вже по одній.

На те баба отвічає,
І до діда промовляє:

—Ой ти діду, дідугане,
Ледащо з тебе погане.

Не знаєш ти, що робити,
Та як на сім світі жити.
Черешеньки най постоять,
А ми рано ще з росою—
Підем сінця накосити,

І в копички мем звозити,—
Поки сонце пригріває
І погода позволяє.

—Ой не піду бабусенько,
Косить траву зелененьку.
Мушу моркву посапати,
І чісник повимикати;
Мушу брукву прополоти,—
Є в мене досить роботи.

—Роби діду, що я кажу,
То грибів смечних насмажу.
Хоч худібки ми не маєм,
Та сінця вже ми придбаєм—
Щоб і в нас було, як в людий..
Вставай, діду,— ходи старий!.

Рад-не-рад,— пішов він в поле
Косить тай косить поволи.
Баба громадить, горлає,

І до праці приганяє ······
Копиць стільки наложили,
Що, аж,—Господи наш милий.

А тим часом у городі
Хробаки робили шкоду.
Бурянами заростало,
І черешень вже не стало,
Бо, воробчики пустії,
У теплі дні соняшнії
Між гільками всі ховались,
Черешнями забавлялися.
Поз'їдали черешеньки,
Поз'їдали червоненькі,
Черешеньки солоденькі.

Скривився дід, баба плаче:
— Ой, щож, тепер, небораче,—
На зиму в нас нічо немає,
Голод в хату заглядає.

Наука з сего одна:
Треба мудро працювати,
Й на завтра не відкладати.

Що сталося з ними?

Був собі Мишко й Мишка,
 В парі вони жили—
 Він був рудий, вона сіра,
 Й дуже ся любили.

Він мав хвостик, вона—хвостик
 Довгий і тоненький

Він все хвалив її хвостик,
 Що дуже гарненький...

Занюхав сир — вона також:
 Смачно заїдали —
 Геть, що було у коморі,
 Всого спробували.

Вийшов Мишко, вийшла Мишка,
 На силу манджали, —
 Що сталося з ними,—не скажу,
 Бо більше не вертали.

АФОРИЗМИ...

Ой не гаразд діти
Вік свій марнувати,
Без діла сидіти,
І не працювати

**

**

**

Мурашка працює
Без впину.
Працюй і ти, моя
Дитино

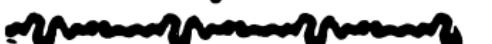

На поля ченних
Пшеничний лан,
А на лінівих —
Самий бурян.....,.....

Чемну дитину
Люблять люди,
Чесній дитині
Добре всюди....

Не в тих сила, що кричать,
Пустують, сваряться,—
А в тих сила, що мовчат,
І пильно учаться.....

Хто хоче смачно
Їсти і пити,
Той мусить також
Добре робити.....

Ті, що все працюють,
Щось мають,
А ті що дармують,
Жебрають.....

Дурним ти не дивуйся,
Свій розум май—
З дороги їм вступися,
Їх не чіпай.....

Не все золото, що блищиться
І не все гарне, що здається.

Хто на добру сторону дивиться,
Від злого очі відвертає,
Такому доля усміхається,
І сам Бог йому помагає.....

Не рий у книжці мов та міль
За чим — і сам не знаєш;
Вперед подумай що звідтіль
Доброго скористаєш.....

Хто скриває свої блуди,
Ліпшим ніколи не буде.

Мудрий робить добрe,
Знанням не хвалиться,
Щоб робити добрe,
Він ще більше вчиться.

Розум і праця
В парі ідуть,
Сумлінний з щирим
В згоді жиуть.....

Гнів — се смерть —
Гнів душу вбиває;
Людина з гнівом
Марне пропадає

Не годиться злобитися,
Ненависть продовжати —
Сваритися, гніватися,
І серцем примирати.....

Любов — се сонце
Добра й погоди,—
Коли в нас її нема,
То що ж нам з згоди?

Наука — богацтво,
Ніхто не вкраде;
Хто вчиться в юнацтві
Щасливим буде.....

Не вчи других, не приказуй,
З себе дурня не показуй;
Бо той лише вчити може,
Хто сам вчиться пильно, гоже..

Ой, не лайся, не мстися,
Сам на себе подивися —
Стряси вла ні свої блуди,
Відтак іди межи люди.,.

Хто часто в смуток вдаєся,
Того біда чіпається.....

Працюй, Іване,
А будеш паном...

Працюй, роби, Катерино,
А буде з тебе господиня

Шо собі зробиш, будеш мати,
Як си постелиш, так будеш спати

Чемним світ миленький,
Ледачим — гірењкий.....

Де є охота,—там є робота,
Де нема охоти, там нема роботи

Хто себе добре не знає,
Той на других нарікає

У лурнія довга мова,
Та мало доброго слова...

Ми їмо, щоб жити,
І робим, щоб мати,
А вчимось, щоб знати . . .

Хто мудрого вдає,
Той мало знає . . .

Щоби з праці користати,
Треба мудро поступати . . .

Найпалкійша зброя в світі,
Се добра наука, діти . . .

Працюй, вчися, щиро, з рана,
Коли схочеш бути паном . . .

Що посієш в днях весни,
Збирати меш в осени . . .

Гей, учіться пильно поки молоді,
Щоб на старість не попастись біді.

До науки, до роботи,
Не принуки, а охоти!..

Темні люблять незгоди огень,
А мудрі — сонце, світло, день

Де нерозсудні, темні люди,
Там сварка й незгода все буде

Хто розум і добрий розсудок має,
Скоро не горячиться і не лає

Знай — що мало той навчить,
Хто гукає і кричить

Там де два сваряться,
Третому не мішаться

Хто себе величає,
Сам себе понижав

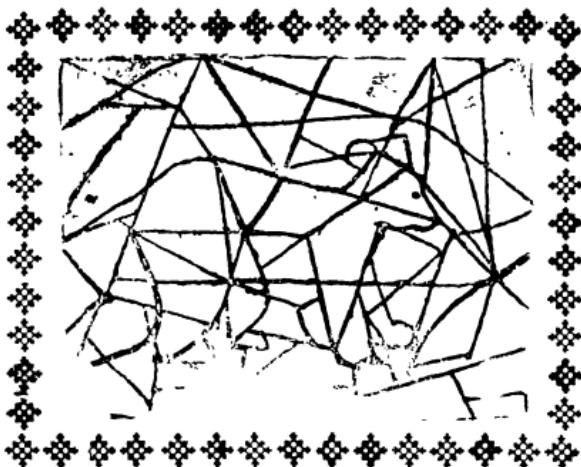
Хто своє рідне гніздо каляє,
Той на світі добра не зазнає.....

Не згордися, — не рабствуй,
Свого носа все пильний.....

Дурень чести й лиця не має,
Він свого носа всюда впхає.....

Де медведик?

ВЕСНА...

”Весна — наша
Отець і мати;
Хто не посів,
Не буде збирати.”

Народна Приповідка

Прийшла весна,
У квітчана —
Тепла, ясна,
В зелень вбрана.

В гаях, в садках,
Із пташками
Ллеться пісня,
Потічками.

Втіха, радість,
Чар усюди,—
В поле спішать
Сіять — люди...

І ви, діти,
Йдіть, працюйте.
Духа, сили
Не марнуйте.

Весна-ж на те,
Любі діти,
Щоби сіять,
І радіти.....

Витай весно!..

Витай весно, весно життя,
Сонічком тепленьким,
Виклич любов, збуди чуття
В діточках маленьких.

Сонцем ясним привитай їх,
Як цвіти на полі —
Дай їм сили, з сну збуди їх
До життя, до волі.

Дай їм силу та охоту
До знання й освіти,
Щоб любились та пізнали
Чиї вони діти.....

Привитай-же діти-квіти,
Та скріпи в них сили:
Щоб як народ працювали,
Для Вкраїни жили.....

3 Весною...

Прийшла весна, з весною дні
Веселі, чудові —

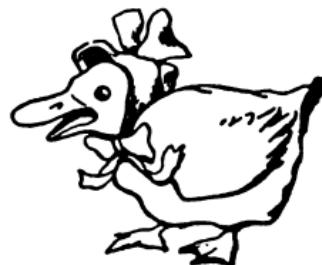
В зелень вбрались, заквітчались
Луги, поля знову.

І пташечки — щебетюшки
Гомонять усюди —
Пильно в полі і городах
Працюють всі люди.

А діточки малесенькі,
Мов у садках пчоли,
Не дармують а працюють,
Бо вчасться у школі....

Гей, учіться, бо весна лиш
Раз в життю буває —
Хто утратить першу весну,
Більш весни не має....

Літо...

Весна! Весна!
В горах, долі —
Орють, сіють
Люди в полі...

Красно всюди —
Трави, цвіти, —
В поле спішать
Малі діти.

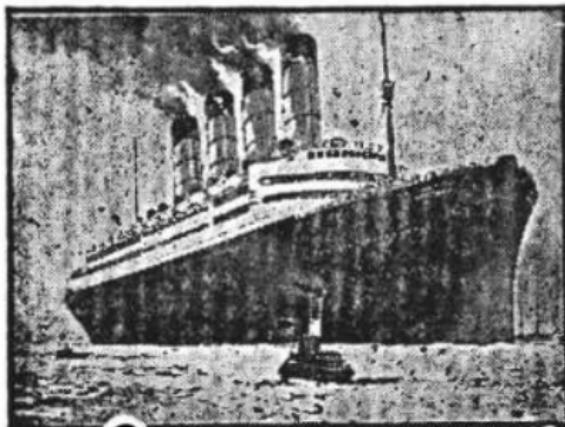
Іх витає
Сонце ясне,
В поле кличе
Мрія весни....

Любо..

Всюди любо і гарненько,
Весна божа, — наче рай —
Сонце гріє так тепленько,
Заглядає в вікна май...

Гомін, співи... Любо, діти,
Гень на сонці погуляти,
Весну гожу в білім світі
І у серцю почувати....

В літі... МУШКИ

Гудять, і бреняТЬ вже мушки,
РадіЮТЬ, літаЮТЬ,—
В траві скаЧУТЬ комашки,
Весело співаЮТЬ.

І коники — стрибунчики,
Мов пустії діти —
ЛізуТЬ, скаЧУТЬ по листках
Між зелені віти...

Що за радість, що за втіха,
Літом пустувати —
Між травою жмурка граться,
На сонці гуляти!.....

МЕТЕЛИКИ..

Метелики яснокрилі
Мов мрії буяють —
Проти сонця тепленького
На цвітки сідають.

І пестять їх, і цілують —
Вітрець нишком дише, |
Яснокрилих враз з цвітками
Мов до сну колише.....

Радість, гомін чути всюди:
Бжінь-бжінь, бжінь-бжінь,
[бжінь...
Веселися, не смутися —
І журбу, покинь!

Люблю...

Я люблю дивитись
Як лист тремтить,—
Я люблю слухати
Як гай шумить...

Як трава шепоче
Щось наче в сні—
Як птиця щебече
Милі пісні

Як сонечко сяє,
Ручай журчить—
Як цвітка всміхаєсь,
Мушка бренить.....

Як хмару далеко
Вітрець несе —
Тоді мені легко,
Й здається все.....

Що лину високо,
Зливаюсь в тон —
А пісні колишуть
Мене у сон

Просьба...

Верніться до мене
Весняні сни —
Верніться кохані,
Веселі дни.....

Не вернуть-сказали-
Бо нема до кого,
Було шанувати
Себе молодого.

Було шанувати
Літа молодії,
Було працювати
У дні соняшнії.....

Тополі...

У літі,
Як квіти
Всміхались —
На полі,
Тополі,
Пишались.....

Листками,
Рясними,
Блестіли,—
Співали,
Шептали,
Щось мріли...

Та туча
Із хмарів
Упала,—

Листочки,
Дзвіночки,
Зірвала

Не шумлять,
Сумують,
Там вони,—
Тополі,
На полі,
В осени

Підніміться--
духом бідні,
Не марнуйте
юних літ,—
Все читайте
книжки рідні,
А полюбить
vas весь світ...

Не вернеться...

Килими цвітів приносила весна,
Одна лише, одна радости весна.
Я знов ії,—не тепер прохати —
Не вернесь ніколи серце дитяти.
Не вернуться блескучі сонця мрії
Мов з сном минулись юности надії

**

**

**

Молодість не вернеться; на жаль мені,
Лиш часом весною присниться у сні..
Ніколи не вернеться та перша весна,
Лиш вернеться спомин, згадка сумна

Зима...

Любі птички відлетіли
На полудень, геть у даль,
Все затихло, заніміло,
Остався лиш сум і жаль.

Вся розрада—пишні цвіти
Пощезали наче тінь.—
Буйний вітер став гудіти
Лютим вихром свій гомін.

Небо синє почорніло,
І сонічко не сяє —
Одні хмари білим снігом
Чорну землю вкривають.

Стало сумно вже на світі,
Нігде втіхи вже нема —
В хатах діти всі заперті,
Бо на світі вже зима....

Поради для дітей...

Ніколи не марнуйте часу.

Ходіть до школи. Робіть свої задачі точно і на час.

Ніколи не отягайтесь до завтра з тим, що можна добре зробити нині.

Читайте богато добрих книжок.

Над усім думайте, розважайте, а будете ліпшими як ваші сусіди...

Не вчіться злого. Звертайте всі свої думки на щось добре, коли бажаєте бути добрими. Вчіться любити щось гарне, чисте і святе, то і самі будете гарними, чисті серцем і сумлінням

Приставайте з добрими для свого власного добра.

Будьте приличні. Тримайтесь чисто... Чистота — се здоровля. В здо-

ровім тілі здорова душа і розум...

Чиніть добро другим, то і вам
буде добре.

Будьте ввічливі, чемні, веселі і
приємні для всіх.

Любітесь.....

Зміст

	Сторона
Афоризми	99
Будьмо добрими	92
Великі ростіть	5
Вступне слово .	6
Власні сили	11
Всі до школи	18
Вчімся!	19
В корчику	85
Весна	109
Витай весно	111
Гей хлопці	15
Гідні діти	37
Діти	13
До школи	16
До рідної пісні	25
Для Неньки	36
Добрі і злі	45

До праці	46
. Думай	58
Добра мати	65
Думка ледачої дівчинка	74
Думка хлопчика	75
Для успіху	76
Дівчатко	80
Діточкам	91
День	94
Дід і баба	95
Заспів	10
Заспівай мені пісню	26
Згода і єдність	42
З відродженням України	44
З весною	112
Зима	122
Кріпись	59
Катруся	67
Коли добрі думки роїш	78
Літо	113

Любі	114
Люблю	117
Моя вдача	61
Мати і...	66
Мама	79
Мила подруга	87
Мушки	115
Метелики	116
Не одно	20
Не забуду	40
На вас, діти	43
Не впадай в зневірі	51
Не дармуйте	54
Не галасуй	79
Настуня	84
Ніч	94
Не вернеться	121
Не квапся	57
Одна ти пісне	34
Ось чому	73

Працюймо	21
Присяга	23
Пісня дзвонів	29
Пісня доброго школяра	30
Пісня годинника	32
Памятаю як дитиною	39
Пізнаймо себе	47
Праця і пильність	49
Пісня матери	63
Про мишку	70
Павук	82
Приказки	104
Просьба	118
Поради для дітей	123
Підніміться	120
Рідна пісня	27
Родимі місця дорогі	41
Свое рідне	38
Співай дитино	53
Слава тим дітям	55

Сяй сонечко	93
Терпеливість	56
Тра було ввазати	72
Тополі	119
Учіться	12
Учімся	14
Українець	24
У двох	81
У нас в хаті	90
Хто добре серце має	9
Хто час користає	48
Хто більше	50
Хлопчик	60
Хто час не дорожить	78
Хто правду сіє	89
Цвітка	10
Цвітка, сонце і вітер	86
Час	77
Час вставати	83

Щастя	17
Що сталося з ними?	98
Я маю свій край	35
Як без сонця, води	85

Друковано 1500 примірників.

ПЕЧАТКИ.

ВИРОБЛЯЄМО НАЙЛІШІ І НАЙ-
ТАНШІ ПЕЧАТКИ,
для Товариств, Читалень, Народних Домів,
бізнесовців і приватних осіб. В нас діста-
нете добру, виразну і довготривалу печатку
за низьку ціну.

Замовлення шліть на адресу:

P R O M I N

579 Selkirk Ave, Winnipeg Man.